

PRAVIDLA PRO DIPLOMOVÉ PRÁCE (STUDUJÍCÍ)

(platná od 1. ledna 2022 a aplikovaná odpovídajícím způsobem na studující procházející studiem)

Obsah

1. Obecná pravidla pro psaní diplomové práce.....	2
Co je to diplomová práce a k čemu slouží	2
Volba typu diplomové práce	2
Kdo je kdo: autor/ka, vedoucí, konzultant/ka, oponent/ka	2
Volba tématu a vedoucí/ho diplomové práce	4
Anotace, studijní plán a zadání tématu	5
Projekt diplomové práce	5
Vlastní diplomová práce a její základní pilíře	8
Formální podoba diplomové práce	8
Odevzdání diplomové práce	11
2. Procesní pravidla pro psaní diplomové práce	12
3. Specifická pravidla pro jednotlivé typy diplomových prací.....	18
a. Projektové	18
b. Výzkumné	19
4. Kritéria hodnocení diplomových prací (dle typů).....	23
a. Projektové	23
b. Výzkumné	25

1. Obecná pravidla pro psaní diplomové práce

Co je to diplomová práce a k čemu slouží

Napsání a obhájení diplomové práce je jednou z hlavních podmínek absolvování vysokoškolského studia a získání odpovídajícího vysokoškolského titulu. Jejím napsáním zúročujete i dokládáte znalosti a schopnosti, které jste získali během studia, a současně prokazujete schopnost se samostatně vypořádat s určitým odborným problémem a odpovídajícím způsobem jej zpracovat. Závěrečná práce je typem odborného textu, který má svá obsahová i formální pravidla a k jehož napsání vedou jasně stanovené kroky.

Volba typu diplomové práce

Preferované typy diplomových prací se liší podle toho, kterou studujete specializace.

(A) Studenti specializace *Mediální průmysly a produkce* obvykle volí z těchto dvou typů:

- a. Diplomová práce zaměřená na mediální projekt
- b. Diplomová práce zaměřená na aplikovaný výzkum (tedy na výzkum, jehož výsledky směřují do praxe a slouží k řešení praktických problémů a otázek v oblasti mediální produkce)

(B) Studenti specializace *Mediální výzkum a analytika* zpracovávají diplomové práce věnující se primárnímu výzkumu (tedy výzkumu, který empiricko-analytickou cestou řeší problémy vycházející z oborové teorie a z již existujícího výzkumu).

Vedle těchto preferovaných variant je možné navrhnout a vypracovat i jiné typy prací, například teoretické. V případě takových prací je nicméně nutný explicitní souhlas vedoucí/ho s tím, že volíte jiný než obvyklý formát.

Kdo je kdo: autor/ka, vedoucí, konzultant/ka, oponent/ka

Autorem či **autorkou** práce jste vy sám/sama. Kvalita výsledného textu odráží vaši samostatnost, iniciativu, znalosti a schopnosti. Z toho mj. vyplývá, že je primárně na vás (nikoliv na vedoucí/m), abyste si tvorbu diplomové práce časově rozvrhli, iniciovali konzultace a včas řešili případné problémy.

Vedoucí práci vede a provází vás celým procesem tvorby práce, popřípadě upozorňuje na klíčové nedostatky celkového směřování práce. Vedoucí vás zároveň provází celým magisterským studiem a pomáhá vám s výběrem povinně volitelných předmětů: diplomová práce totiž tvoří osu i pointu vašeho studia a výběr předmětů by vás tedy na ni měl dostatečně připravit.

- **Výběr vedoucí/ho** podnikáte ideálně během prvního semestru magisterského studia v rámci předmětu *Projekt diplomové práce I*. Potenciální vedoucí oslovujete především na základě tematické a žánrové orientace práce (viz níže). Oslovený/á vedoucí může vedení práce přijmout, ale také odmítnout. V případě odmítnutí musíte oslovit někoho jiného, a proto je třeba s výběrem vedoucí/ho začít včas. Případné nejistoty a otázky ohledně výběru vedoucí/ho či jakékoli zásadnější komplikace řešte co nejdříve s garantem programu.
- **Frekvence konzultací** závisí na individuální dohodě s vedoucí/m a proměňuje se podle toho, v jaké fázi studia a přípravy diplomové práce se právě nacházíte. Nastavení způsobu spolupráce by ale mělo proběhnout na jejím začátku – tak, abyste neočekával/a časově nerealistický nebo typově nežádoucí způsob intervence vedoucí/ho do procesu tvorby závěrečné práce. Na vedoucí/ho se obracíte v předem dohodnutých intervalech či momentech tvorby práce tak, aby bylo možné včas řešit vynořující se problémy nebo, ve fázi psaní projektu či samotné práce,

odstranit zásadní nedostatky práce (tj. aby vedoucí měl/a vedoucí dost času na jejich identifikaci a vy dost času na jejich odstranění).

- Povinností vedoucí/ho není práci editovat ani opravovat. **Vedoucí práce také nemůže garantovat výslednou známku.** Ta vychází z průběhu obhajoby, posudků a diskuse mezi členkami a členy komise (viz níže).

Konzultant/ka s vámi diskutuje vybrané aspekty práce: poskytuje vám odbornost či konkrétní profesní zkušenosti, jimiž nedisponuje přímo vedoucí práce.

- Spolupráce s konzultanty a konzultantkami je vítána a ceněna.
- Systematicky spolupracující konzultanti/ky jsou přitom s vaší prací oficiálně spojeni; o jejich připojení k vašemu tématu proto žádejte vedoucí/ho, nebo garanta programu, nebo sekretářku katedry.
- Konzultant/ka výzkumných prací radí například s metodologií či teoretickou rešerší.
- U projektových prací pak práci typicky konzultují externí odborníci či odbornice z praxe.
- U projektových i výzkumných prací vedených externími vedoucími pak očekáváme, že budete spolupracovat konzultantem/kou z řad katederních pedagogů, který/á dbá především na dodržování akademických a formálních standardů závěrečné práce.
- Ani v jednom případě však konzultant/ka nenahrazuje vedoucí/ho.

Oponent/ka závěrečnou práci po jejím finálním odevzdání kriticky čte a hodnotí. Úkolem oponenta/ky není práci za každou cenu rozcupovat (oponentura není obžaloba), ale posoudit její

celkovou kvalitu, poukázat na její přednosti a nedostatky a navrhnout hodnocení. Oponenta/ku práce určuje garant studijního programu.

Vedoucí závěrečné práce a přidělený **oponent/ka** práci hodnotí na základě kritérií specifických pro jednotlivé typy prací. Jejich úkolem je po přečtení práce napsat po jednom **posudku**, tedy jakési recenze vaší závěrečné práce, přičemž dodržují následující pravidla:

- práce se hodnotí na stupnici A až F;
- v posudku je uveden/a autor(k)a práce a název práce a semestr odevzdání/obhajoby;
- vedoucí práce hodnotí kromě dalšího také samostatnost a tvůrčí přístup autora či autorky a průběh spolupráce na diplomové práci;
- vedoucí práce může o vyjádření do posudku požádat rovněž konzultantku nebo konzultantku práce a toto vyjádření zohlednit v navrhovaném hodnocení.

Volba tématu a vedoucí/ho diplomové práce

V případě diplomových prací existují tři možnosti výběru tématu: (1) Buď zpracováváte téma, které jste předložili k přijímacímu řízení do magisterského studia, (2) nebo navrhuje vlastní nové téma, (3) anebo si lze vybrat z nabídky témat, která zveřejňují a nabízejí pedagogové z katedry.

Při výběru tématu je vhodné zohlednit:

- zaměření studijního programu a vaší studijní specializace:
 - téma a typ práce by měly odpovídat vaší specializaci,
 - pokud typ práce specializaci neodpovídá, zvažte, zda není na místě specializaci změnit;
- zaměření a možnosti potenciálních vedoucích práce;
- vlastní studijní profilaci a tematické preference;
- mimooborové zaměření a profesní směřování;
- osobní zájmy a preference;
- profesní (řemeslné) dovednosti;
- časové možnosti;
- zájem o téma.

Tato fáze, které odpovídá konec prvního semestru studia a absolvování *Projektu diplomové práce I*, končí (1) výběrem a formulací tématu diplomové práce (jeho pojmenováním a stručným

vysvětlením v anotaci), (2) výběrem vedoucí/ho, (3) vypsáním vašeho tématu v ISu a vaším přihlášením k tomuto tématu a (4) případně též rozhodnutím o změně specializace.

- Detailní podmínky pro úspěšné ukončení *Projektu diplomové práce I* najdete v sylabu tohoto předmětu.
- Podmínky pro změnu specializace najdete ve [směrnici FSS č. 2 / 2019](#). Postup je to ovšem jednoduchý a zahájit ho můžete po splnění podmínek pro postup do dalšího semestru studia.

Anotace, studijní plán a zadání tématu

Anotace je vedoucí/m práce schválený draft tématu diplomové práce připravovaný během prvního semestru studia v rámci *Projektu diplomové práce I*. Anotace je podmínkou pro absolvování tohoto předmětu a obsahuje:

- název tématu;
- stručný popis řešeného problému;
- stručnou základní rozvalu o teoretických a metodologických znalostech a dovednostech nutných k vypracování diplomové práce;
- studijní plán a časový rozvrh diplomových seminářů;
- soupis použité či navržené literatury.

Studijní plán je součástí anotace. Studijním plánem je váš individuální soupis předmětů potřebných k získání odborných kompetencí nezbytných pro vypracování diplomové práce. Studijní plán zároveň obsahuje časový rozvrh studia. Slouží k tomu, abyste si uvědomili, které předměty potřebujete a kdy je musíte absolvovat.

Zadání tématu do Informačního systému MU je na vedoucí/m práce, vy se k tématu musíte následně přihlásit – zadání v ISu vás s vaší/m vedoucí/m i vaším tématem oficiálně propojuje. Téma v ISu **vychází z anotace** a obsahuje název a stručný popis tématu a typu práce, pojmenování teorií a metod podkládajících připravovanou práci a případně i základní literaturu. Zadání tématu se během studia může měnit spolu s tím, jak se proměňuje vaše představa diplomové práce jako takové. Vaším průběžným úkolem je tedy pohlídat si, že vypsání tématu je aktuální a skutečně připravované práci odpovídá; pokud se téma odchyluje od skutečnosti, požádejte vedoucí/ho o aktualizaci vypsání tématu.

Projekt diplomové práce

Projekt diplomové práce je připravován v rámci předmětu *Projekt diplomové práce II*, typicky tedy ve třetím semestru studia, a jeho úspěšné odevzdání je podmínkou pro ukončení tohoto druhého diplomového předmětu. Projekt jednak slouží jako základ vlastní diplomové práce, jednak je

základem pro sběr dat, informací a jejich následného zpracování ve vztahu ke konkrétnímu výstupu diplomové práce, tedy základem pro řešení problému.

Projekt je výsledkem celosemestrální práce a detailně již rozvíjí vybrané téma. Založen je v první řadě na důkladné rešerši dostupných pramenů či datových zdrojů; rešerše vede k popisu řešeného problému a k návrhu jeho řešení, což tvoří hlavní část projektu.

Konkrétní podoba, záběr a rozsah projektu se odvíjí od zadání vedoucí/ho a současně závisí na tom, jde-li o práci zaměřenou na mediální projekt, anebo práci výzkumně orientovanou. Projekt diplomové práce by nicméně vždy měl mít tuto základní strukturu:

- název práce/tématu;
- úvod: anotační formulace tématu a problému, přínos/relevance, vymezení cíle a záměru;
- popis řešeného problému: usazení do kontextu, současný stav, koncepty a teorie potřebné či využitelné při řešení problému, dosavadní řešení problému; základní teze – cíl, detailní a argumentovaná explikace řešeného problému, otázky, hypotézy;
- návrh designu řešení problému: postupy, metody, techniky; limity, rizika, příležitosti;
- návrh struktury práce;
- soupis použité a navržené literatury a pramenů;
- návrh časového harmonogramu další práce.

Problém a téma

V textu je nutné jasně definovat, co je cílem a záměrem práce. Je tedy potřeba jasně tematicky vymezit a definovat problém, který práce řeší. Je to totiž právě problém, který činí práci přínosnou a zajímavou. Proto je důležité nesnažit se opakovat již napsané, nesnažit se nacházet již nalezené, nýbrž přijít s problémem, který je současně relevantní (a je třeba vysvětlit, proč je relevantní) a nově pojatý (a je třeba vysvětlit, v čem novost pojetí spočívá).

- U empirických výzkumů je nezbytné zformulovat základní teoretickou otázku/hypotézu, k jejímuž zodpovězení či vyřešení výzkum směřuje.
- Cílem práce zaměřené na mediální projekt je navrhnout řešení nějakého oborového problému, které bude obor posouvat dopředu a bude sociálně nebo profesně relevantní, nikoliv (pouhé) vytvoření produktu určeného pro mediální trh.

Teorie/kontext

Teorie/ kontext jasně ohraničuje prostor, v němž se práce pohybuje a současně odkazuje k určitému souboru již existující odborné literatury, případně i provedených výzkumů a existujících poznatků a nashromážděných empirických dat a informací. Projekt práce musí jasně definovat, s jakými zdroji literatury, s jakými koncepty a teoriemi jakých autorů budete pracovat (a vůči kterým

se naopak budete případně vymezovat). Jinými slovy: projekt musí dílo zasadit do kontextu již existujících oborových diskusí o tématu.

Prvním krokem ke zpracování teorie/kontextu je literární a datová rešerše, tedy studium související literatury, dostupných datových zdrojů, dokumentů a dalších pramenů. Smyslem soustředěné cesty za odbornou literaturou je:

- zjistit, do jaké míry a kým je oblast práce již popsána a prozkoumána;
- zorientovat se v tématu, a to tak důkladně, jak je jen možné;
- nalézt využitelné koncepty a teorie, které budou tvořit páteř práce (v případě teoretické či výzkumné studie), nebo koncepty, díla a reflexe děl, jež tvoří kontext připravovaného mediálního projektu.

Studium literatury rozhodně berte vážně. Jakékoli podcenění studia literatury a dostupných zdrojů mívá zásadní vliv na kvalitu práce, neboť odhaluje autorskou nekompetentnost a nedůslednost. Výsledkem je negativní hodnocení či přímo odmítnutí projektu i práce samotné.

V literatuře a zdrojích jsou akceptovány pouze odborné zdroje (například Wikipedie není považována za relevantní zdroj): odborné monografie, studie v odborných recenzovaných časopisech, výsledky výzkumů a institucionální datové zdroje (u projektových prací). Citace z denního tisku či ze zpravodajských či publicistických webů se připouštějí v odůvodněných případech – záleží na povaze a typu práce a na individuálním posouzení vedoucí/ho práce. V

případě citace cizojazyčných autorů se preferuje váš vlastní překlad doplněný originálem textu uvedeným v poznámkovém aparátu pod čarou. Výjimky konzultuje studující s vedoucím práce.

Metody

V projektu musíte jasně formulovat, jakým způsobem budete dílo zpracovávat, jaké použijete výzkumné či autorské (editorské, produkční, organizační) metody. Jednotlivé metody je nutno dohledat a specifikovat pomocí odborné metodologické literatury.

Vlastní diplomová práce a její základní pilíře

Vlastní diplomová práce rozvíjí, zpřesňuje a do uceleného tvaru převádí to, co bylo pracovně připraveno v projektu.

V diplomové práci byste měli prostřednictvím logicky zdůvodněného výkladu:

- zřetelně vymezit problém, který řešíte, a uvést, jakého tématu je tento problém součástí;
- vysvětlit, proč se problémem/tématem zabýváte – v čem spočívá jeho akademická i společenská relevance;
- vysvětlit, s jakým cílem a záměrem se problému/tématu věnujete;
- vysvětlit, v jakém odborném kontextu se pohybujete, jakých konceptů či teorií využíváte a proč, na jaké empirické studie navazujete;
- vysvětlit, jaké otázky (výzkumné, rešeršní) si kladete, jakých technik a metod pro jejich zodpovězení využíváte a proč;
- vysvětlit, k čemu jste dospěli (tedy vysvětlit, jaká jsou vaše výzkumná zjištění anebo tvůrčí výstupy) a co z toho vyplývá;
- poučeně analyzovat, reflektovat a diskutovat svá výzkumná zjištění či tvůrčí výstupy.

Podstatnými vlastnostmi diplomové práce jako celku jsou proporčnost (vyváženost jednotlivých částí) a soudržnost a provázanost (argumentační, obsahová i textová).

Formální podoba diplomové práce

Diplomová práce je standardizovaný text. Některé její parametry jsou jednotné a předepsané univerzitou, fakultou a katedrou. Na stránkách katedry je univerzitní šablona, která tyto parametry zohledňuje. Povinná je pouze první strana této šablony. Tělo práce by mělo být zpracováno takovým způsobem, který je graficky a typograficky kultivovaný a čtenářsky přívětivý.

Diplomová práce má tyto **povinné formální součásti**:

- titulní strana;
- bibliografický záznam v češtině (případně slovenštině) i angličtině;
- klíčová slova;
- abstrakt (anotace) v češtině (případně slovenštině) i angličtině;
- čestné prohlášení;
- obsah;
- seznam literatury a pramenů;
- přílohy (pokud jsou).

Struktura vlastního textu diplomové práce, typy příloh a další formální parametry jsou určeny pravidly katedry. Struktura práce, případně další parametry nejsou zcela jednotné, zčásti jsou odvozeny od typu práce (projektová, výzkumná apod.). Společné a současně povinné formální

parametry, které jsou u všech typů těchto diplomových prací katedrou požadovány, jsou nicméně tyto:

- **úvod:**
 - vymezení řešeného problému; formulace cíle; popis struktury práce.
- **teoretická/kontextuální expozice:**
 - v případě projektové diplomové práce jde o vymezení tématu (problému) práce a jeho kontextu ve vztahu k cílové skupině (teorie, příp. analytické složky v rámci kontextu a vymezení cílové skupiny),
 - v případě výzkumné/analytické práce jde o shrnutí stávající odborné diskuze a existujícího empirického vědění, formulaci teoretických a konceptuálních východisek a identifikaci tzv. „knowledge gap“, a tedy řešeného teoretického problému, a formulaci výzkumných otázek.
- **metodologická část:**
 - v případě projektové diplomové práce může jít o kombinaci výzkumných postupů a tvůrčích postupů, které jsou potřebné k naplnění cíle práce;
 - v případě výzkumné/analytické práce obsahuje standardní vymezení metod a jejich aplikace.
- **analytická/interpretační/tvůrčí část:**
 - v případě projektové diplomové práce jde o vytvoření mediálního projektu, včetně analytických částí týkajících se plánu, produkční rozvahy, stanovení měřitelných kritérií pro hodnocení, případně zvoleného média, platformy či kanálů (pokud je součástí projektu);
 - v případě výzkumné/analytické práce obsahuje strukturovaný report zjištění;
- **diskusní a analyticko-reflexivní část:**
 - v případě projektové diplomové práce jde o evaluaci mediálního projektu (pilotáž, příp. testování některé z jeho složek ve vztahu k cílové skupině a stanoveným cílům), včetně diskuse a interpretace;
 - v případě výzkumné/analytické diplomové práce jde o interpretaci a diskusi výsledků výzkumu; je třeba konfrontovat vlastní zjištění s teoriemi a předchozími empirickými studii exponovanými v teoretické části, analyzovat podobnosti a odlišnosti a navrhnout jejich možná vysvětlení; dalšími dvěma částmi je metodologická reflexe a popis limitů výzkumu a návrhy na další výzkum;
- **závěr**
 - v případě výzkumné/analytické diplomové práce obsahuje explicitní odpovědi na výzkumné otázky.

Absence kterékoli podstatné formální části závěrečné práce (jako jsou kontext, metody, analyticko-reflexivní část) je důvodem k hodnocení **nevyhovující (F)**.

Jazyk práce: diplomové práce mohou být psány česky, slovensky nebo anglicky. Volba jazyka anglického nevyžaduje zvláštní povolení ze strany katedry a je čistě věcí dohody mezi

diplomantem/kou a vedoucí/m. Text diplomové práce musí být v každém případě napsán jazykem kultivovaným, tedy odborným stylem bez gramatických, syntaktických a stylistických chyb.

Rozsah práce: diplomová práce má předepsaný rozsah od 15 tisíc do 25 tisíc slov, a to včetně poznámek pod čarou.

- Údaj o délce celé práce (počet slov od začátku úvodu do konce závěru, seznamů a příloh) uveden na stránce s obsahem. V případě projektové práce musí být navíc samostatně uveden údaj o rozsahu projektového výstupu.
- Do rozsahu se nepočítají obsah, přílohy a textové tvůrčí výstupy. Nedodržení spodní hranice je považováno za nesplnění formálních požadavků.
- Překročení horní hranice v řádu jednotek procent je tolerovatelné, zásadněji překročit horní hranici lze ale jen s explicitním schválením vedoucí/ho práce (max. do 10 %), a to navíc v dobře odůvodněných případech. Pokud odůvodnění nebude komisí u obhajoby shledáno dostatečně přesvědčivým, může se překročení předepsaného rozsahu negativně promítnout do hodnocení diplomové práce.

Tabulky, grafy a obrázky musí být – pokud jsou součástí práce – jednotně označeny a číslovány. Seznam tabulek, grafů a obrázků necht' je uveden jako součást obsahu práce.

Seznam literatury, pramenů a dalších použitých zdrojů i odkazování na ně v textu předpokládají korektní a konzistentní užití jednotného systému citací. Preferované citační normy jsou [APA](#), [ISO 690](#) a [ISO 690-2](#). V případě nejistoty ohledně korektního užití citačních a bibliografických pravidel využijte možnosti konzultace s pracovníci a pracovníky [Ústřední knihovny FSS MU](#).

Etické aspekty diplomové práce musí být u všech typů prací rovněž ošetřeny uspokojivě a korektně.

Specificky u empirických prací pracujících s daty o respondentech musí být v textu explicitně vypořádána etická rizika spojená s výzkumem.

- Práce nesmí být v rozporu s etickými standardy vědecké práce a nesmí ohrozit ani narušit životy a soukromí respondentů a komunikačních partnerů zapojených do výzkumu.
- Diplomant/ka musí podepsat a spolu s diplomovou prací odevzdat závazek výzkumníka, jehož předloha je ke stažení na stránkách katedry.
- V případě neanonymních sběrů dat (typicky v případě kvalitativních rozhovorů nebo mediálních etnografií) musí být respondenti / komunikační partneři důkladně seznámeni s povahou výzkumu i se zpracováním a uchováním získaných dat a musí podepsat informované souhlasy, jejichž předlohy jsou ke stažení na stránkách

katedry. Podepsané kopie informovaných souhlasů musí být odevzdány na sekretariát katedry správci GDPR, a to nejpozději do dne obhajoby diplomové práce.

- Textace použitých závazku výzkumníka i informovaných souhlasů musí být součástí textu nebo příloh diplomové práce.

Přílohy výzkumných a analytických prací musí obsahovat zdrojová data, například kódovací knihu, datovou matici, či přepsané nebo nahrané rozhovory apod.

Přílohy prací zaměřených na mediální projekt musí obsahovat příslušné tvůrčí výstupy a datové a projektové podklady nezbytné k posouzení kvality obhajované práce.

Eticky nebo autorskoprávně citlivé přílohy: Pokud jsou očekávané datové nebo projektové přílohy eticky či jinak citlivé a nemohou být tedy zveřejněny bez rizika, že by v budoucnu mohlo dojít k zásahu do práv druhých osob nebo právních subjektů, nechť jsou v ISu vloženy do samostatného archivu, který je přístupný pouze diplomantovi/ce, vedoucí/mu práce a oponentovi/ce. **O tom, která přílohy mají citlivý charakter, rozhoduje vedoucí práce**, a to nejpozději k datu odevzdání pracovní (tzv. hrubé) verze práce v Seminárii k diplomové práci II. Pro potřeby spravedlivého ohodnocení diplomové práce si tyto přílohy mohou během obhajoby vyžádat rovněž členové a členky komise hodnotící obhajovanou práci.

Odevzdání diplomové práce

Diplomovou práci splňující předepsané formální náležitosti odevzdávejte v elektronické podobě včetně případných samostatných příloh do archivu závěrečných prací v IS MU.

V případě odevzdávání tzv. citlivých příloh ukládaných do samostatného archivu postupujte podle instrukcí, které vám s dostatečným předstihem předá sekretářka katedry.

Citační etika a plagiátorství

Plagiátorstvím je myšleno zejména vydávání cizích myšlenek za vlastní a přebírání myšlenek jiných autorů bez uvedení autorství. **Plagiátorství patří k nejzávažnějším etickým proviněním v akademickém prostředí, popírá poslání univerzity i smysl studia. Z právního hlediska je plagiátorství krádeží cizího duševního vlastnictví**, z pohledu vnitřních norem univerzity pak je plagiátorství podvodným porušením studijních povinností.

Co nejdůkladněji se proto seznamte s citačními normami a citační etikou, tak abyste se v závěrečné práci nedopouštěli jejich porušování.

2. Procesní pravidla pro psaní diplomové práce

Preambule

Tato pravidla konkretizují vyšší právní normy a předpisy MU a FSS týkající se státních závěrečných zkoušek a závěrečných prací a upravují proces tvorby diplomových prací a SZZ na KMSŽ. Poskytují tak celému procesu pevný a jasný rámec, především administrativní a organizační.

Pravidla platí pro SP Mediální studia a žurnalistika akreditovaný pro imatrikulační ročník 2019/2020¹ a následující. Pro starší imatrikulační ročníky (podzimní semestr 2019/2020, dále pak 2018/2019 a předchozí) studující ve SP na dostudování a v původním studijním oboru platí v přiměřeném rozsahu.²

1. Základní legislativní/normativní rámec

1.1. Pravidla vycházejí především z následujících vyšších norem:

(a) [Zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách](#)

§ 46: Magisterský studijní program

§47b: Zveřejňování závěrečných prací

§ 53: Státní zkouška

(b) [Studijní a zkušební řád MU](#)

Část třetí: Průběh studia, čl. 22–23, 25–26

Část šestá: Společná, přechodná a závěrečná ustanovení, čl. 40

(c) [Směrnice FSS č. 6/2019 O státních závěrečných zkouškách pro studenty Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity](#)

(d) [Katalog programů v IS MU](#)

2. Základní východiska

2.1. Studující mohou přistoupit k SZZ poté, co splnili programem předepsané studijní povinnosti.³

2.2. Studující musí na daném oboru k SZZ jako celku,⁴ tedy ke všem jejím součástem včetně obhajoby závěrečné práce, přistoupit nejpozději v semestru, který následuje bezprostředně po

¹ Počínaje studujícími přijatými ke studiu od jarního semestru 2020.

² Viz poznámky pod čarou u příslušných článků.

³ Včetně studijních povinností pro ten který studijní program a studijní plán najdete v [Katalogu programů](#) v Informačním systému Masarykovy univerzity (IS MU) a v [kontrolní a registrační šabloně](#) programu. Orientačně: Zisk minimálního počtu kreditů dle studijního plánu, absolvování všech povinných předmětů dle studijního plánu, doložení minimální jazykové kompetence, absolvování stanoveného počtu předmětů v AJ dle studijního plánu, odevzdání diplomové práce.

⁴ Platí pro první, řádný pokus SZZ. Studující, kteří některou část SZZ opakují, se přihlašují už jen k opakované části, přičemž opakují všechny neúspěšné části najednou.

semestru, v němž splnili všechny studijním programem předepsané studijní povinnosti definované pro jejich imatrikulační ročník.⁵

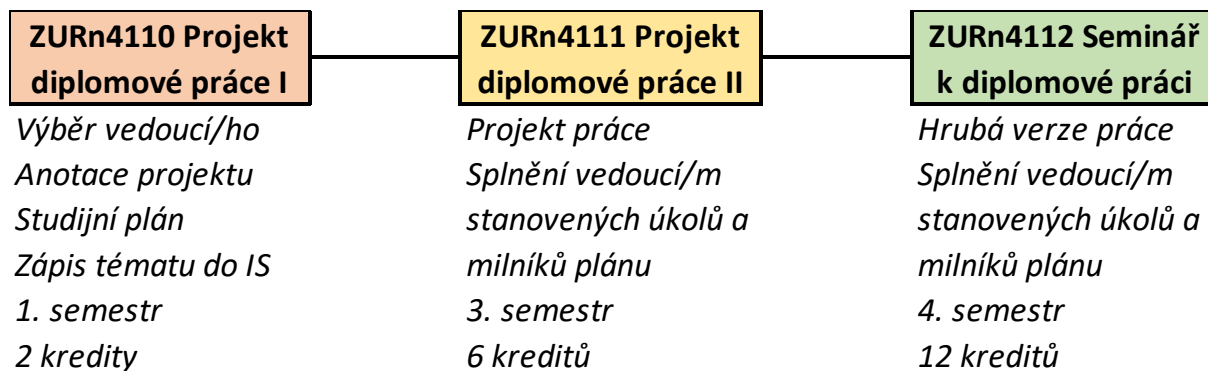
2.3. Při dodržení doporučeného studijního plánu a bezproblémovém průchodu studiem by měli studující k SZZ přistoupit v posledním semestru standardní doby studia.⁶

2.4. V případě, že studující neuspějí v některé z částí SZZ nebo při obhajobě závěrečné práce (hodnocení F – nevyhovující, případně pomlčka – nedostavil/a se), musí opravný pokus absolvovat v nejbližším možné dalším termínu SZZ, obvykle v bezprostředně následujícím semestru.⁷

3. Tvorba diplomové práce

3.1. Tvorba diplomové práce je navázána na systém tří na sebe navazujících seminářů,⁸ které musí studující absolvovat. Semináře nelze zapisovat současně. Jednotlivé semináře nemusí na sebe bezprostředně časově navazovat.

3.2. Strukturu předmětů navázaných na tvorbu diplomové práce představuje následující schéma:⁹

3.3. Jednotlivé semináře jsou založeny na individuálních konzultacích studujících s vedoucími¹⁰ práce a na vlastní samostatné práci. Semináře proto nejsou uváděny v rozvrhu a jsou organizovány

⁵ Viz SZŘ MU a Směrnice FSS č. 6/2019.

⁶ Standardní doba studia je pro navazující magisterský SP definována počtem 4 semestrů.

⁷ Viz SZŘ MU a čl. 6, odst. 6 Směrnice FSS č. 6/2019.

⁸ Ve studijním plánu je sice zápis semináře *Projekt diplomové práce I* doporučen v prvním semestru studia, ale lze si ho výjimečně v odůvodněných případech zapsat až ve druhém semestru.

⁹ Kurzívou jsou ve schématu uvedeny cíle předmětu, jejichž naplnění je podmínkou nutnou pro udělení zápočtu, kreditová hodnota předmětu a doporučený semestr zápisu.

¹⁰ Ekvivalentně se používá také označení školitel/ka.

individuálně na základě dohody studujících s vedoucími práce. Výjimkou je seminář *Projekt diplomové práce I* (viz čl. 4).

3.4. Změna vedoucí/ho práce je v průběhu její tvorby v odůvodněných případech¹¹ možná. Studující o změnu žádá garanta/ku SP, případně vedoucí/ho katedry.

3.5. Obsah, strukturu a další náležitosti seminářů upřesňují a rozvádějí navazující články 4, 5 a 6.

4. ZURn4110 Projekt diplomové práce I

4.1. Předmět je organizován formou společných seminářů, na něž navazují individuální konzultace studujících, jejichž cílem je volba tématu a vedoucí/ho práce.

4.2. Ve studijním plánu je sice zápis předmětu doporučen už v 1. semestru studia, ale lze si ho výjimečně v odůvodněných případech zapsat až ve 2. semestru. Záleží vždy na individuální studijní strategii a rozvaze každého studujícího.

4.3. Jakmile si studující vybere vedoucí/ho, zapíše se do její/ho seminární skupiny.

4.4. Zápočet za *Projekt diplomové práce I* získá studující za:

- (a) výběr vedoucí/ho práce,
- (b) vytvoření studijního plánu,
- (c) zpracování anotace projektu.

Podmínkou nutnou k udělení zápočtu je splnění všech tří bodů.

4.5. Zápočet uděluje vybraná/ý vedoucí a lze ho zapsat jen v případě, že má studující zapsáno v IS MU předběžné zadání tématu práce a je k němu přihlášen/a.

4.6. Téma a typ diplomové práce si volíte sami, případně vybíráte z nabídky zveřejněné jednotlivými vedoucími.¹²

4.7. Vedoucí/ho diplomové práce si volí studující ze seznamu zveřejněného na [webu](#) katedry. Lze si vybírat také vedoucí v seznamu neuvedené, v tom případě musí studující o schválení externí/ho vedoucí/ho požádat garanta/ku SP. Diplomant/ka s externí/m vedoucí/m musí mít vždy konzultanta/ku z řad akademických pracovníků katedry.

4.8. Formulář žádosti je ke stažení na [webu katedry](#). Studující postupuje následovně: Vyplní formulář, požádá externí/ho vedoucí/ho, aby do formulář doplnil/a svoje vyjádření, pak takto vyplněný formulář pošle k vyjádření garantce/ovi SP. Schválenou žádost garant/ka vloží do odevzdávací příslušné/ho vedoucí/ho v prosemináři, následně o tom informuje e-mailem vedoucí/ho, konzultanta/ku a diplomanta/ku. Zamítnutí žádosti oznamuje garant/ka e-mailem žadateli/ce a navržené/mu vedoucí/mu.

4.9. Vedoucí/ho si studující musí vybrat nejpozději do termínu stanoveného katedrou v [termináři](#).

4.10. Student na základě konzultací s vybranou/ým vedoucí/m připravuje anotaci projektu. Anotace je vedoucí/m schválený draft projektu diplomové práce.¹³ Součástí anotace je i studijní plán. Je to soupis předmětů doporučených či požadovaných vedoucí/m a potřebných k získání odborných kompetencí, kterými má pro zvládnutí práce studující disponovat, doplněný časovým rozvrhem jejich získání/naplnění. Finální verzi anotace zpracovanou na základě konzultací s

¹¹ Viz zejména čl. 3, odst. 4 směrnice FSS č. 6/2019.

¹² Více k volbě tématu viz obecná pravidla k tvorbě diplomové práce a pravidla k tvorbě konkrétních typů diplomové práce.

¹³ Více k podobě (obsahu a struktuře) anotace viz pravidla k tvorbě diplomové práce.

vedoucí/m vkládá studující do příslušné odevzdáárny předmětu v IS nejpozději do termínu, do něž si musí vybrat vedoucí/ho.

4.11. Anotace je po schválení vedoucí/m podkladem k zápisu předběžného zadání tématu diplomové práce do [Rozpisu témat](#) v IS MU. Souběžně se zápisem tématu získává studující zápočet, který je tak zápisem podmíněn.

5. ZURn4111 Projekt diplomové práce II

5.1. Prerekvizitou k zápisu předmětu je absolvování povinného předmětu ZURn4110 *Projekt diplomové práce I*. Zápis předmětu nemusí bezprostředně časově navazovat na absolvování toho předchozího.

5.2. Zápočet za *Projekt diplomové práce II* získá studující za:

(a) splnění úkolů definovaných vedoucí/m a studijním plánem;

(b) zpracování literární rešerše;

(c) vytvoření kvalitního projektu, z něhož v následujícím *Semináři k diplomové práci* vznikne závěrečná práce.

Konkrétní podmínky pro udělení zápočtu stanovuje vedoucí práce ve svém zadání a ve studijním plánu individuálně v závislosti na povaze a rozsahu zvoleného tématu práce.

Odevzdání projektu je podmínkou nutnou, nikoli však postačující k udělení zápočtu.

5.3. Projekt obsahuje zpracovanou teoretickou expozici diplomové práce (zahrnující kontext související odborné diskuze a ukotvující obecnější přínos práce), detailní metodologickou nebo projektovou rozvahu a časový plán zbývajících prací.¹⁴

5.4. Projekt zpracovaný na základě konzultací s vedoucí/m vkládá studující do příslušné odevzdáárny předmětu v IS, nejpozději do termínu stanoveného katedrou v [termináři](#).

5.5. Projekt vedoucí buď schválí a udělí zápočet, nebo ho nechá dopracovat a zápočet udělí posléze. Pokud zápočet neudělí, musí studující předmět opakovat. Zápočet je podmíněn upřesněním předběžného, příp. zápisem definitivního zadání tématu práce v [Rozpisu témat](#) v IS MU na základě schváleného projektu. Součástí upřesněného zadání může být stanovení úkolů, podmínek a termínů pro následující *Seminář k diplomové práci*.

6. ZURn4112 Seminář k diplomové práci

6.1. Náplní a cílem semináře je zpracování a odevzdání diplomové práce v intencích jejího zadání.

6.2. Prerekvizitou k zápisu předmětu je absolvování povinného předmětu ZURn4111 *Projekt diplomové práce II*. Zápis předmětu nemusí bezprostředně časově navazovat na

¹⁴ Více k podobě (obsahu a struktuře) projektu viz pravidla k tvorbě diplomové práce.

absolvování toho předchozího. Seminář si studující zapisuje nejpozději v semestru, kdy plánuje splnění všech předepsaných studijních povinností (viz čl. 1).

6.3. Zápočet za *Seminář k diplomové práci* získá studující za:

- (a) odevzdání pracovní („hrubé“) verze závěrečné práce do příslušné složky odevzdávacího předmětu v IS MU v termínu stanoveném v [termináři](#) KMSŽ pro daný semestr a
- (b) splnění úkolů a požadavků definovaných vedoucí/m v zadání závěrečné práce v IS MU a studijním plánem.

Vložení pracovního rukopisu práce do odevzdávacího předmětu je podmínkou nutnou, nikoli však postačující pro udělení zápočtu.

6.4. Vedoucí musí nejpozději v termínu odevzdání hrubé verze práce zapsat v IS MU v [Rozpisu témat](#) definitivní oficiální zadání diplomové práce. Zadání musí obsahovat konečný název závěrečné práce v českém a anglickém jazyce.

6.5. Hodnocení semináře zadává vedoucí do IS MU nejpozději v termínu stanoveném v [termináři](#) katedry.

6.6. Ve stejném termínu odevzdává vedoucí asistentce katedry seznam prací, u nichž budou skryty citlivé přílohy.

7. SZZ a obhajoby

7.1. Průběh SZZ, obhajob závěrečných prací a diplomových seminářů na KMSŽ se řídí Směrnicí FSS č. 6/2019, dále pak těmito pravidly a [terminářem](#), který katedra vypisuje vždy aktuálně na začátku příslušného semestru a zveřejňuje na svém webu.

7.2. Studující se musí v semestru, ve kterém přistupují k SZZ (viz čl. 2), prostřednictvím IS MU v termínu stanoveném v [termináři](#) přihlásit k těm částem SZZ, které hodlají nebo musí v daném semestru absolvovat.¹⁵ K SZZ lze přistoupit až po splnění všech předepsaných studijních povinností (viz čl. 2).

7.3. Přihlášku k SZZ lze zrušit, a to nejpozději do termínu stanoveného v [termináři](#) pro odevzdání závěrečných prací do archivu v IS MU. Studující, který se odhláší, musí o tom e-mailem neprodleně informovat asistentku katedry. O odhlášení po stanoveném termínu lze požádat jen prostřednictvím písemné žádosti. Neodhlášení a následná absence u SZZ bez důvodu a řádné omluvy¹⁶ znamená propadnutí termínu a hodnocení F – nevyhovující.

7.4. Studující přihlášení k SZZ musí v termínu stanoveném v [termináři](#) katedry pro daný semestr odevzdat do IS MU¹⁷ definitivní verzi diplomové práce v požadovaném formátu a standardu.¹⁸

¹⁵ Toto ustanovení platí pro všechny studující bez rozdílu, tedy pro ty přihlašující se poprvé i pro ty přihlašující se k opravnému pokusu. Studující, kteří některou část SZZ opakují, se nadále přihlašují už jen k opakované části. Studující se řídí pokyny uvedenými v přihlašovacím balíku. Přihlašují se i studující s přerušným (neaktivním) studiem.

¹⁶ Definuje SZŘ MU a čl. 6, odst. 7 Směrnice FSS č. 6/2019.

¹⁷ Za odevzdání závěrečné práce do archivu v IS MU se považuje okamžik, kdy se v příslušné aplikaci zobrazí zelený text ARCHIV JE NAPLNĚN.

¹⁸ Odevzdávaný formát, strukturu a veškeré další obsahové a formální náležitosti práce definují předpisy MU a pravidla katedry pro diplomové práce obecně i pro jednotlivé jejich typy.

Základní rámec pravidel pro odevzdávání závěrečných prací definuje SZŘ MU v čl. 38 Zveřejňování, kontrola a archivace závěrečných prací.

7.5. Všichni studující přihlášení k SZZ pak ve státnicovém období daného semestru absolvují SZZ předepsané pro jejich studijní program, respektive studijní plán.¹⁹

7.6. SZZ²⁰ se v navazujícím magisterském studijním programu Mediální studia a žurnalistika skládají z ústní státní závěrečné zkoušky (viz čl. 2.2.) a ústní obhajoby diplomové práce.²¹ Ve studijních plánech se specializací má ústní SZZ podobu jedné souhrnné zkoušky.

7.7. V navazujícím magisterském studijním programu Mediální studia a žurnalistika ve studijním plánu na dostudování se ústní státní závěrečná zkouška skládá z těchto částí:

(a) dějiny médií²²

(b) teorie médií²³

(c) metody a techniky výzkumu médií²⁴

7.8. Seznam studijních okruhů definujících obsah příslušných SZZ a studijní literatury, případně další požadavky a informace potřebné k absolvování SZZ zveřejňuje katedra na svém [webu](#).

7.9. Obhajoba diplomové práce je samostatnou SZZ. Je ústní, koná se před komisí a má předem danou strukturu.²⁵ Další informace potřebné k absolvování obhajoby zveřejňuje katedra na svém [webu](#)

7.10. Studující dostanou v termínu stanoveném v [termináři](#) katedry pro daný semestr²⁶ posudky své závěrečné práce, sloužící jako podklad k její obhajobě.²⁷

7.11. Výsledky a hodnocení (známky) každé části SZZ jsou veřejně vyhlášeny v den jejich konání.²⁸

¹⁹ Harmonogram (tedy místo a čas konání jednotlivých částí SZZ včetně jmenných seznamů) a složení zkušebních komisí jsou uveřejněny v IS MU minimálně 14 dní před zahájením období SZZ v daném semestru.

²⁰ Každá část SZZ má svůj vlastní předmět ZURsxxx, do kterého v daném semestru zapisuje studující přihlášené k SZZ studijní oddělení, jakmile ověří splnění jejich studijních povinností.

²¹ Předmět ZURs300 Obhajoba diplomové práce.

²² Předměty ZURs301 Dějiny médií (Večeřa) nebo ZURs304 Dějiny médií dle imatrikulačního ročníku.

²³ Předmět ZURs305 Teorie médií.

²⁴ Předmět ZURs306 Metody a techniky výzkumu médií.

²⁵ Prezentace diplomové práce diplomantem/kou, čtení posudků, reakce diplomanta/ky na posudky, diskuse.

²⁶ Termín se odvozuje od data konání obhajoby, jeho stanovení definuje SZŘ MU.

²⁷ Posudky vypracovává vedoucí práce a přidělený oponent a jsou vždy k dispozici v elektronické podobě v archivu závěrečné práce v IS MU.

²⁸ Místo a čas vyhlášení je buď v termináři nebo studující obdrží tuto informaci před konáním SZZ e-mailem.

3. Specifická pravidla pro jednotlivé typy diplomových prací

a. Projektové

Diplomová práce je projektová, čili definuje oborový problém, navrhuje jeho řešení (projekt), realizuje a vyhodnocuje.

Projekt vždy řeší nějaký skutečný oborový problém a přispívá k jeho překonání. Může jít o specifický problém určitého média, problém, jak určité téma komunikovat určité specifické skupině, dramaturgický problém, problém týkající se novinářské praxe, mediální rutiny, sociálně orientované kampaně, mediální výchovy, vzdělávání novinářů apod. Mediální produkt není cílem práce, maximálně jednou z jeho složek.

Problém by se měl vztahovat jak k oboru (média, komunikace), tak mít i sociálně-kritický význam. Problémem není pouhé ztvárnění nějakého tématu v určitém formátu či žánru. Volba a vymezení problému prokazuje orientaci ve vybraném výseku oboru a schopnost studujícího kriticky posuzovat svět kolem sebe.

Praxi by si měli studující volit ideálně tak, aby jim pomohla prohloubit znalost řízení, plánování a programování ve zvoleném druhu médií či typu komunikace; vhodné je tedy být součástí těch složek média, které mají tyto funkce na starosti (dramaturgie, produkce, management apod.). Ideální je, pokud může studující v rámci praxe absolvovat alespoň část práce na projektu podobného typu, jaký si volí.

PROBLÉM

Identifikace problému a vysvětlení jeho vztahu k oboru (média) a sociálního významu (sociální kritika).

Představení problému na základě jeho teoretického a empirického průzkumu. Popis metod, které k tomu byly použity a zdůvodnění jejich vhodnosti.

Identifikace a popis cílové skupiny.

Definujeme problém (stav věci) a navrhuje jeho řešení (k čemu chceme dospět).

PROJEKT

Mediální projekt, čili transformace návrhu do projektového řešení (projektový management, identifikace rizik, poznání média, které je platformou, **volba kritérií pro hodnocení**, ekonomická rozvaha, plán atd. (dle typu projektu). Součástí je i vysvětlení a odůvodnění zvolených metod.

Popisujeme jak dosáhneme řešení a jak lze měřit či kontrolovat jeho úspěšnost.

EVALUACE

Charakterizujeme výsledek projektu ve vztahu k cílové skupině, výsledky měření jeho úspěšnosti nebo naplnění zvolených kritérií, interpretujeme tyto výsledky ve vztahu jak k vymezenému problému, tak k projektu, jak byl nastaven.

Popisujeme výsledek, vyhodnocujeme jej na základě předem zvolených kritérií a výsledky hodnocení interpretujeme – příp. navrhuje další cesty, kterými se projekt může ubírat.

Dokládáme, že navržené řešení je funkční, příp. dokládáme vylepšení praxe.

Metody mohou být popsány buď ve vztahu k problému/projektu odděleně, anebo v samostatné kapitole dohromady. Je ale třeba vždy dbát na vysvětlení účelnosti a vhodnosti zvolených metod a technik.

b. Výzkumné

Výzkumné práce lze rozdělit na práce pojaté jako **primární výzkum** a na práce pojaté jako **aplikovaný výzkum**. Oba podtypy mají svá specifika, kterým se dále budeme podrobněji věnovat. V každém případě platí, že **závěrečná práce výzkumného typu představuje ucelený příběh**. Začíná úvodem vymezujícím téma a cíle práce. Pokračuje teoretickou a kontextuální částí, kde si připravíte půdu pro formulaci teoretického problému (v případě primárního výzkumu) nebo aplikačního problému (v případě aplikovaného výzkumu) a kde v návaznosti na teoretický/aplikační problém vymezíte výzkumné otázky. Navazujete metodologickou částí, v níž popíšete, jak jste se dobrali či doberete k odpovědím. Následuje výzkumná část, kde vyprávíte o výzkumných zjištěních, a po ní část diskusní. *V případě aplikovaného výzkumu* se v diskusní části obracíte primárně k praktické využitelnosti svých zjištění a diskutujete tedy možnosti a limity jejich uplatnitelnosti a jejich věcný přínos a míru inovativnosti, kterou přinášejí. *V případě primárního výzkumu* svá zjištění „vrátíte“ zpátky k teorii a existujícím výzkumům: poukážete na podobnosti a odlišnosti vlastních zjištění s existujícím věděním, vyzdvihnete teoreticky nejvýznamnější poznatky a vysvětlíte, v čem stvrzují, rozporují nebo rozvíjejí stávající teorie a empirické vědění a co z toho plyne pro obor. V závěru celý příběh shrnujete a uzavíráte a současně zde ukazujete, které nové otázky a cesty vaše zjištění otevírají.

Existuje množství výzkumných prací: zaměřovat se mohou na výzkum publika a uživatelů komunikačních technologií, na analýzu mediálních obsahů, na výzkum mediálních profesionálů a mediálních organizací. Práce přitom využívají různé metody, a to s ohledem na to, co a proč zjišťují. Těmito metodami jsou například diskurzivní analýza, metody historického výzkumu, kvantitativní výzkum založený například na dotazníkovém šetření nebo obsahové analýze, kvalitativní/interpretativní výzkum založený například na výzkumných rozhovorech, fokusních skupinách nebo etnografických metodách. Výzkumné metody, a tedy i typy analýzy a analyzovaných dat a materiálů, lze kombinovat – v každém případě je ale nutné, abyste zvolené metody ovládali, a tedy abyste si je během studia osvojili.

Tvorba diplomové práce by měla být provázána i s [povinnou praxí](#).

Výzkumná práce se skládá minimálně z těchto základních částí:

1. **Úvod** – v úvodu představíte svůj výzkum, formulujete výzkumný problém a cíl výzkumu, přesvědčivě obhájíte jeho akademickou a společenskou relevanci, stručně nastíníte strukturu práce a hlavní zjištění.

2. **Teoretická a kontextová část** – vychází z literární a věcné rešerše, práci zasazuje do oborového a věcného kontextu a je pointována formulací teoreticky a věcně ukotveného problému a výzkumných otázek.

- **V případě primárního výzkumu** práci teoretická část ukotvuje práci především v existující teoretické rozpravě a ve vztahu k existujícímu výzkumu. Cílem primárního výzkumu je rozšířit to, co věda dosud ví, o nová zjištění, jež jsou pro vědu důležitá. Teoretickou část byste tedy měli postavit nejen na základě velkých teorií a teorií středního dosahu, ale také na základě rešerše existujícího, ideálně nedávného domácího i zahraničního empirického výzkumu zvoleného problému a/nebo problémů souvisejících. Z teoretické části by měly jasně vyplývat „mezery“ v existujícím výzkumu (*knowledge and research gaps*), které se budete snažit svým

vlastním výzkumem zaplnit. Protože literární rešerše a práce s teorií představují přípravu na vlastní výzkum, je třeba s ní podle toho zacházet: úkolem není tvořit generické „výpisky“ z literatury, ale zpracovat kriticky a z pozice vlastního výzkumného problému uchopený soubor analyticky skutečně užitečných teorií, konceptů a existujících výzkumů. U všech exponovaných teorií nebo konceptů by proto mělo být explicitně popsáno, proč jsou pro zkoumané téma důležité a jak s ním souvisí, a co z nich a z jejich zařazení do textu práce vyplývá pro samotný výzkum. Teoretickou část uzavírá jasně formulovaný, teoreticky zdůvodněný a z teoretické části/literární rešerše vycházející **výzkumný problém**. V závislosti na typu práce a po souhlasu vedoucí/ho může být formulace výzkumných otázek a případných hypotéz součástí Teoretické nebo Metodologické části práce.

- **V případě aplikovaného výzkumu** teoretická část ukotvuje práci jak v existujícím oborovém teoretickém a empirickém vědění, ale i ve věcném kontextu řešeného tématu. Cílem aplikovaného výzkumu je poskytnout aplikační sféře (např. určitému segmentu médií, příslušníkům profese, státním úřadům, nevládním organizacím, základním a středním školám, konkrétně vymezené cílové skupině apod.) či modelovému nebo skutečnému aplikačnímu partnerovi (např. konkrétnímu médiu nebo konkrétní organizaci) data, datově ověřené postupy nebo analytické závěry, které jsou prakticky aplikovatelné a umožňují tedy nějaký praktický problém nebo naplnit nějakou dosud nenaplněnou potřebu. Z teoretické a kontextové části by tedy mělo jasně vyplývat, v čem řešený problém spočívá a v čem je věcně specifický ve zvolené aplikační sféře nebo u aplikačního partnera, jak k tomuto problému konceptuálně a teoreticky přistupuje náš obor, co o řešeném problému nebo problémech obdobných již víme díky existujícímu výzkumu, a jak jsou obdobné problémy jsou nebo byly řešeny (úspěšně i neúspěšně). Protože literární rešerše, práce s teorií i aplikační kontextualizace představují přípravu na vlastní výzkum, je třeba s ní podle toho zacházet: úkolem není tvořit generické „výpisky“ z literatury, ale zpracovat kriticky a z pozice vlastního výzkumného problému uchopený soubor analyticky skutečně užitečných teorií, konceptů a existujících výzkumů. U všech exponovaných teorií a konceptů i u všech kontextualizačních informací by proto mělo být explicitně popsáno, proč jsou pro řešené téma důležité a jak s ním souvisí, a co z nich a z jejich zařazení do textu práce vyplývá jak pro samotný výzkum, tak pro smysluplnou aplikaci výsledků. Teoretickou část uzavírá jasně formulovaný, s ohledem na aplikaci zdůvodněný a z teoretické části/literární rešerše vycházející **výzkumný problém**. V závislosti na typu práce a po souhlasu vedoucí/ho může být formulace výzkumných otázek a případných hypotéz součástí Teoretické nebo Metodologické části práce.

→ Diskurzivně-analytické práce by i v případě primárního výzkumu měly obsahovat také část **kontextovou**: zatímco část teoretická obsahuje mediální teorie a rešerši existujících výzkumů, část kontextová zahrnuje informace o fenoménu, jehož mediální reprezentaci analyzujete.

→ Historicky orientované práce obsahují kromě teoretické části také tzv. **historický**

nástin, tedy kapitolu věnovanou úvodnímu historickému vhledu do dané problematiky. Historický nástin představuje samostatnou kapitolu, vloženou mezi teoretickou část a metodologickou část.

3. Metodologická část – obsahuje metodologické vymezení a popis použitých výzkumných technik a metod. V závislosti na typu práce a po souhlasu vedoucí/ho může být formulace výzkumných otázek a případných hypotéz součástí Teoretické nebo Metodologické části práce. Metody volte tak, aby umožnily zodpovězení formulovaných výzkumných otázek. Metodologická část obsahuje definici výzkumného souboru, případné výběrové techniky vzorku.

→ Metodologická část **kvantitativních** výzkumných prací obsahuje operacionalizaci konstruktů, tj. uvedení způsobů, jak je daný konstrukt (proměnná) měřen (stanovení indikátorů). Do přílohy práce založené na dotazníkovém šetření je třeba zahrnout dotazník, do obsahové analýzy definici

kódovací (analytické) jednotky a kódovací klíč.

→ Metodologická část **kvalitativních/interpretativních** výzkumných prací založených na polostrukturovaném či hloubkovém rozhovoru obsahuje témata/otázky rozhovoru (interview guide). Lze jej vložit buď do těla textu, anebo do přílohy.

Jakákoliv **kvalitativní/interpretativní** výzkumná práce a také jakákoliv výzkumná práce založená na Vaší interakci s **lidskými bytostmi** obsahuje identifikaci možných etických úskalí a sebereflexi.

4. Výzkumná část – věnuje se vlastnímu provedení výzkumu, představuje výzkumná zjištění, zevrubně odpovídá na výzkumné otázky. Text výzkumné části nemá být prostým převyprávěním tabulek, grafů nebo úryvků textů či rozhovorů; v této části fungujete spíše jako poučený průvodce/průvodkyně čtenáře, upozorňujete na hlavní zjištění a vysvětľujete je. Ve výzkumné části není nezbytně nutné dodržovat strukturu výzkumných otázek; výzkumnou část lze strukturovat i například podle významnosti jednotlivých zjištění nebo podle blízkosti jednotlivých analytických kategorií/témat. Důležité je, aby byla výzkumná část strukturována logicky a fungovala jako ucelená kapitola příběhu.

5. Diskusní a analyticko-reflexivní část – interpretace a diskuse výsledků výzkumu.

- **V případě primárního výzkumu** se zde vracíte k vlastním výzkumným zjištěním a selektivně je srovnáváte s existujícími výzkumy, teoretickou literaturou apod.,

vysvětlujete zjištěné podobnosti a odlišnosti a navrhuje také další možné směry zkoumání.

- **V případě aplikovaného výzkumu** shrnujete a diskutujete svá výzkumná zjištění především s ohledem na jejich aplikovatelnost a na jejich přínos pro řešení aplikačního problému. Právě zde tedy definitivně dáváte svým zjištěním onu kýženou aplikační dimenzi. Současně navrhuje další možné aplikační problémy, které vaše studie implikuje.

6. **Závěr** – shrnuje odpovědi na výzkumné otázky, stručně rekapituluje celou práci a sumarizuje její přínos a to, jaká nová témata otvírá.

Zatímco tedy v bakalářské práci studující prokazují především schopnost samostatně řešit dílčí problémy, kriticky pracovat s prameny, používat zvolené metody a prezentovat výsledky vlastního studia, v **diplomové práci** byste kromě toho měli prokázat také schopnost samostatně vědecky myslet, bezpečně se orientovat v příslušné odborné literatuře a pramenech, měli byste být v používání zvolených metod a postupů zcela suverénní, přinášet nové poznatky, interpretace či přístupy. V **historicky orientovaných** diplomových pracích byste pak měli zveřejňovat badatelsky doposud nevyužité/neznámé archivní materiály, případně prezentovat nový pohled na prameny již známé.

4. Kritéria hodnocení diplomových prací (dle typů)

a. Projektové

Projektové práce jsou specifickým druhem práce, jež se od ostatních prací mohou lišit svou formou, nemusí jít totiž v první řadě pouze o textový komunikát, ale také např. o audiovizuální projekt, design, webové rozhraní, kampaň a mnoho dalších. I v tomto druhu prací je však nutné dbát na transparentnost z hlediska představení vybrané tematiky, její relevantní oborové ukotvení, adekvátní metodické uchopení a také adekvátní zpracování finálního projektu (tj. je nutné si nastavit dosažitelné cíle). V projektové práci se prokazuje schopnost identifikovat relevantní společensko-oborový problém a zpracovat jeho řešení v rámci časoprostoru určeného pro vypracování diplomových prací.

Kritéria hodnocení projektové diplomové práce

- **Relevantní problém:** Studenti si volí problém relevantní a) oborově, c) společensky, a to na základě dostatečného popisu oborového tématu ve vztahu k jeho aktuálním souvislostem, vystižení sociální relevance a určení cílové skupiny, jíž se problém týká a jíž bude komunikován. **Oborovým problémem se rozumí kriticky zhodnocený jev z oblasti produkce médií či jejich organizace** (mediální rutiny, etika), cílovou skupinou tedy mohou být nejen recipienti média, ale např. i profesionálové v oboru (novináři, mediální pracovníci atd.) či další skupiny (projekty mediální výchovy). **Za oborový problém se nepovažuje pouze využití média pro šíření nějaké sdělení**, vždy je třeba vycházet z kritického zhodnocení stavu (poznání). Projekt tak představuje inovaci, návrh změny, překonání diagnostikovaného problému, rozšíření mediální nabídky, osvětu či profesní vzdělávání apod. **Oborovým problémem není marketingový nebo reklamní projekt**, čili použití médií k prodeji nějaké jiné komodity. Sociální relevance oborového problému znamená, že řešení zvyšuje společenský význam médií, má dopad do sociální či politické reality, věnuje se podstatným problémům společnosti, anebo kriticky reflektuje problém společenské zodpovědnosti médií, příp. profesionalitu jako veřejnou službu. Problém je vztažen ke konkrétní cílové skupině, jíž je určen, na základě poznání potřeb, návyků a sociální situace této skupiny.
- **Kontextualizace:** Projektové zpracování musí být adekvátně kontextualizováno (a to nejen v oboru, viz výše) z hlediska toho, co je již ve vybrané oblasti řešeno a jak (př. *kritická reflexe současného stavu TV tvorby; absence řešení problematiky ve veřejném prostoru* apod.). Jedná se v podstatě o rešerši vybraného problému a kritické vymezení se k předkládaným zjištěním, jež napomáhá identifikovat jistou „mezeru na trhu“ a definovat cíle projektu. Kontextualizace neznámá historický exkurz či technický popis, ale vystižení jádra problému a jeho zasazení do aktuálních a relevantních souvislostí na základě primární literatury, aktuální oborové rozpravy, ale v případě potřeby i vlastního pomocného výzkumu (*rozhovory s aktéry, případová studie identifikující etický problém, analýzu dokumentů – např. série článků, pořadu apod.*). Součástí kontextualizace musí být i poznání organizačních a produkčních procesů média, v němž má být projekt realizován, a kritické zasazení tohoto média do souvislostí mediálního prostoru. Studující si mohou volit i takové projekty, které nejsou zakotveny v existujícím médiu, a to v případě, že vytvářejí samostatný projekt na jiné platformě (*sociální média, vlastní médium apod.*), potom je

třeba takto popsat zvolenou platformu, anebo kontext projektu ve vztahu k obdobným řešením.

- **Metodologie řešení problému:** Jádrem práce je návrh projektu, a to včetně všech kroků, které bude nutné učinit při jeho realizaci. Součástí je tedy **stanovení měřitelných či jinak evaluovatelných cílů** ve vztahu ke zvolené skupině a jejich pilotní ověření (*např. natočením pilotního dílu či pilotních částí a jejich ověření metodou focus group, rozhovory s vybranými čtenáři, focus group v cílové skupině nad pilotním článkem či číslem média, pilotní workshop s reflexí účastníků apod.*). Dále studující využívají metody sběru a analýzy dat pro identifikaci problému, jeho popis či popis cílové skupiny, zvoleného média apod. Studující tak kombinují metody výzkumné (a to i v části kontextuální) s metodami či technikami aplikovanými – součástí metodologie tedy musí být i zvolené dramaturgické či produkční metody (pitch, dramaturgická analýza, novinářské rešerše, novinářský rozhovor, investigativní žurnalistika a její techniky apod.); rámcem pro zpracování projektu je projektový management, včetně časové rozvahy, analýzy rizik atd. Metodologie práce by měla být posuzována ne podle toho, nakolik poskytuje pouhý výčet metod, ale zda je transparentní a jednotlivé kroky je možné replikovat a jsou srozumitelné. Vzhledem k tomu, že některé metody nejsou standardizované a jiné budou zcela nové, důležitá je koherence a argumentační přesnost. Je rovněž třeba odlišit mediální projekt od prací výzkumných, a to tím, že výzkumné metody mají zde charakter pomocný a služební ve vztahu ke zvoleným cílům projektu. Studující tedy nestanovují výzkumné otázky a výzkumné cíle či hypotézy, pouze stanovují evaluační kritéria a kladou si pomocné otázky v menším měřítku.
- **Koherence:** Představovaný problém a k němu adekvátně zvolené projektové řešení musí být jednoznačně určeny a musí se k nim vztahovat i zbytek textu. Práce tak musí mít jasnou logickou linku, jíž se práce v každé své části drží. Jednotlivé složky práce jsou do jisté míry modulární a liší se dle mediatypu a zvoleného problému, hodnocení by tedy mělo vycházet primárně z toho, zda práce naplňuje tuto logiku:
 - a) **kriticky popsaný oborový problém se zřejmou a popsanou sociální relevancí ve vztahu k popsané cílové skupiny je b) zasazen do souvislostí a aktuálního stavu odborné diskuse a c) je nabídnuto jeho řešení ke zvolené skupině, d) toto řešení je metodicky rozpracováno na ploše konkrétního, realizovatelného (byť nerealizovaného) projektu v e) konkrétním médiu či na konkrétní platformě, f) za stanovení jasných hodnotících kritérií a g) pilotního testování jejich naplnění.**
- **Kredibilita a kvalita provedení:** Projekt je hodnocen podle jeho **validity**, kterou lze určit na základě dostatečně vyargumentovaných a podložených východisek (poznání problému a sociální reality), z toho vyplývajících kritérií evaluace a pilotní evaluace. Na místo reliability, kterou není možné do prací podobného typu důsledně aplikovat, je dalším hodnotícím kritériem **oborová kvalita**, čili žurnalistické, dramaturgické apod. kvality, čili vztah formálních prostředků zvolených k řešení k obsahu a cíli a schopnost studujícího je naplnit.
- **Etika:** Práce je zakotvena v etice ve dvou rovinách – jednak už v samotné volbě problému, který musí mít společenskou relevanci (a proto musí být formulován jako posun v oboru k *lepší praxi*), jednak v práci, která musí odpovídat etickým standardům jak v oblasti mediální (žurnalistická etika, etika médií veřejné služby, etika komunikace s citlivými skupinami apod.), tak výzkumné (informované souhlasy). Při práci musí studující vždy se všemi informanty a respondenty jednat transparentně a musí jim být zřejmý účel a rozsah použití jejich výpovědi či poskytnutých materiálů. Citlivé přílohy je možné po dohodě s vedoucím navrhnout na skrytí, jde ale o krajní variantu – studující by si měli být vědomi toho, že

projekt má být *aplikovatelný*, čili do praxe přenositelný. Studující v práci průběžně reflektují svoje etická rozhodnutí, jsou si vědomi svých normativních východisek (např. liberální pojetí médií, společenská zodpovědnost, alternativní média apod.) a zakotvují je ve zvolené teorii.

- **Formální náležitosti:** Práce by měla být gramaticky a stylisticky v pořádku a správně pracovat se zdroji, obsahovat požadovaná prohlášení, klíčová slova, anotaci apod.

b. Výzkumné

Kritéria hodnocení diplomové práce z oblasti aplikovaného výzkumu

- **Relevantní téma:** Zvolené téma i aplikační problém by měly být nejen oborově přiměřené (tedy měly by explicitně souviset s tematikou řešenou v rámci oboru), ale měly by být aktuální a významné pro aplikačního partnera nebo aplikační sféru a současně též obecněji relevantní společensky. Tuto relevanci je nutné explicitně popsat.
- **Teoretická a aplikační robustnost:** Teoretická a kontextuální část i diskuse aplikovatelnosti výsledků by měly být založeny na kritické práci propojující výstupy důkladné teoretické rešerše s analýzou řešeného problému na straně aplikačního partnera nebo aplikační sféry. Rešerše se zaměřuje jednak na teoretické i empirické studie a pracuje s primárními zdroji (ne se slovníky, převyprávěními primárních zdrojů jinými autory apod.) a jednak na podklady mapující situaci na straně aplikačního partnera nebo aplikační sféry. Práce s adekvátně a jasně vymezenými koncepty/konceptuálním aparátem.
- **Koherence:** Aplikační problém, teoretický background, otázky, zvolená metodologie i diskuse a aplikace výzkumných zjištění by měly tvořit celek a vzájemně na sebe navazovat.
- **Adekvátnost a transparentnost výzkumných metod a technik:** Zvolené metody a techniky by měly nejen korespondovat s typem práce i samotnými výzkumnými otázkami, ale také být v práci dobře popsány. Množství dat, na kterých je výzkum založen, by mělo odpovídat cílům a typu práce.
- **Kredibilita a kvalita provedení analýzy:** Ať už je cílem práce spíše popisovat, interpretovat anebo vysvětlovat, s daty byste měli zacházet poctivě a důkladně, pracovat s detailem, ilustrovat zjištění pomocí dat, interpretace zakládat na transparentních myšlenkových procesech.
- **Etika:** S osobními daty, jako jsou identifikační a sociodemografické údaje, ale také politické, náboženské a další názory a postoje, byste měli zacházet promyšleně a eticky – tak, aby výzkum nikomu neublížil.
- **Formální náležitosti:** Práce by měla být gramaticky a stylisticky v pořádku, správně pracovat s literaturou a citacemi, obsahovat prohlášení, klíčová slova, anotaci apod.

Kritéria hodnocení diplomové práce z oblasti primárního výzkumu

- **Relevantní téma:** Zvolené téma i výzkumný problém by měly být akademicky a společensky relevantní, v ideálním případě též aktuální a významné. Tuto relevanci je nutné explicitně popsat; např. v případě akademické relevance je třeba pracovat s odbornou literaturou, jasně identifikovat existující mezery v poznání a sdělit, jak je pomůže navrhovaný výzkum zacetit.
- **Teoretická robustnost:** Teoretická, kontextuální a historická část, ale také diskuse, by měly být založeny na kritické práci s výstupy důkladné teoretické rešerše. Rešerše se zaměřuje na teoretické i empirické studie a pracuje s primárními zdroji (ne se slovníky,

převyprávěními primárních zdrojů jinými autory apod.). Rešerše empirických studií na dané téma má reflektovat aktuální stav bádání a umožnit identifikaci doposud neprobádané oblasti. Teoretická část práce pracuje s adekvátně a jasně vymezenými koncepty/konceptuálním aparátem a je postavena na věcně správné reprodukci zvolených konceptů a teorií.

- **Koherence:** Výzkumný problém, teoretický background, otázky, zvolená metodologie i diskuse výzkumných zjištění by měly tvořit celek a vzájemně na sebe navazovat.
- **Adekvátnost a transparentnost výzkumných metod a technik:** Zvolené metody a techniky by měly nejen korespondovat s typem práce i samotnými výzkumnými otázkami, ale také být v práci dobře popsány. Množství dat, na kterých je výzkum založen, by mělo odpovídat cílům a typu práce.
- **Kredibilita a kvalita provedení analýzy:** Ať už je cílem práce spíše popisovat, interpretovat anebo vysvětlovat, s daty byste měli zacházet poctivě a důkladně, pracovat s detailem, ilustrovat zjištění pomocí dat, interpretace zakládat na transparentních myšlenkových procesech.
- **Etika:** S osobními daty, jako jsou identifikační a sociodemografické údaje, ale také politické, náboženské a další názory a postoje, byste měli zacházet promyšleně a eticky – tak, aby výzkum nikomu neublížil.
- **Formální náležitosti:** Práce by měla být gramaticky a stylisticky v pořádku, správně pracovat s literaturou, s citacemi a s grafickými prostředky zobrazování dat a zjištění, obsahovat požadovaná prohlášení, klíčová slova, anotaci apod.